

Các thông tin trong cuốn sách này nhằm mô tả quy luật thường gặp của hoạt động thở được thấy ở các trẻ nhỏ bị sinh non.

Chứng ngưng thở là gì?

Các em bé bị sinh non có một quy luật thở không đều và những cơn ngưng trong giây lát trong hoạt động thở của các em là một hiện tượng thường gặp. Ngưng thở khác với các quy luật thở bình thường bởi nó:

- kéo dài trên 20 giây
- có thể liên quan đến hiện tượng màu của em bé chuyển thành nhợt nhạt, tím tím hay xanh tái
- có thể liên quan đến hiện tượng nhịp tim chậm lại hay **tim nhịp chậm**.

Nhịp tim chậm là gì?

Các em bé có nhịp tim nhanh hơn của người lớn rất nhiều. Em bé bị sinh non có thể có nhịp tim từ 120-180 nhịp mỗi phút.

Hiện tượng nhịp tim chậm là khi nhịp tim chậm lại còn dưới 100 nhịp mỗi phút. Điều này thường theo sau hiện tượng ngưng thở hay các cơn nờ rất nông.

Tại sao em bé bị sinh non lại có hiện tượng ngưng thở?

Mỗi ngày, các bộ phận của em bé của quý vị sẽ tiếp tục phát triển. Trung tâm thở trong não của em bé cũng đang phát triển theo thời gian. Các em bé dễ có hiện tượng ngưng thở của tình trạng phát triển chưa hoàn chỉnh cho tới khi các phần não kiểm soát nỗ lực thở đã trưởng thành. Các em bé bị sinh non thường có các đợt thở dài, sâu, tiếp theo là các đợt nờ nông hay ngưng thở. Ngoài ra, đường thở của các em bé bị sinh non còn rất mềm nhũn và đôi khi góp phần gây nên chứng ngưng thở bằng cách gây trở ngại hoạt động thở của em bé. Chứng ngưng thở là thường gặp nhất khi em bé đang ngủ.

Có phải chứng ngưng thở là luôn bị gây ra do tình trạng phát triển chưa hoàn chỉnh?

Không, chứng ngưng thở của tình trạng phát triển chưa hoàn chỉnh phần nhiều là nguyên nhân thường gặp nhất gây nên hiện tượng ngưng thở ở trẻ nhỏ bị sinh non. Tuy nhiên, chứng ngưng thở có thể bị gia tăng do nhiều vấn đề, bao gồm tình trạng nhiễm trùng, lượng đường trong máu thấp, các cơn co giật, thân nhiệt cao hoặc thấp, chấn thương não hay thiếu ô-xy. Tất cả những vấn đề này đều sẽ được bác sĩ xem xét trước khi chẩn đoán là chứng ngưng thở được đưa ra.

Chứng ngưng thở được điều trị như thế nào?

Một số biện pháp điều trị là có thể. Em bé của quý vị có thể được điều trị bằng một hay nhiều biện pháp sau:

- kích thích nhẹ nhàng khi chứng ngưng thở xảy ra để nhắc nhở em bé của quý vị thở
- các thuốc kích thích hoạt động thở. Tại Bệnh Viện Phụ Nữ, chúng tôi sử dụng caffeine citrate
- CPAP hay Continuous Positive Airway Pressure (Áp Suất Đường Thở Dương Liên Tục). Đây là không khí hay ô-xy được cấp dưới áp suất vào trong mũi của em bé của quý vị thông qua các ống nhỏ
- ô-xy có lưu lượng thấp thông qua một ống vào trong mũi
- thông khí cơ học (máy thở). Nếu chứng ngưng thở là trầm trọng, thì em bé của quý vị có thể cần sự giúp đỡ từ máy thở.

Bằng cách nào tôi biết được em bé của tôi có chứng ngưng thở hay không?

Nếu có nguy cơ bị chứng ngưng thở, thì hoạt động thở của em bé của quý vị được theo dõi liên tục. Một chuông báo sẽ réo nếu thiếu vắng hoạt động thở trong một số giây đồng hồ được định sẵn nào đó.

Điều gì sẽ xảy ra nếu chuông theo dõi này réo?

- Tình trạng báo động giả thường xảy ra; vì vậy y tá sẽ theo dõi hoạt động thở của em bé của quý vị, xem màu của em bé và theo dõi tim của em bé của quý vị.
- Y tá này có thể tạo ra sự kích thích nếu em bé của quý vị cần một nhắc nhở để thở. Hầu hết các cơn ngưng thở hay nhịp tim chậm đều được em bé sửa chữa hoặc em bé sẽ đáp ứng lại sự kích thích đơn giản.
- Nếu có sự thay đổi về màu, thì y tá này có thể cấp cho em bé của quý vị thêm ô-xy.
- Nếu em bé của quý vị vẫn không thở, thì y tá này có thể cấp cho em bé của quý vị vài nhịp thở bằng một chiếc túi và mặt nạ, hay các nhịp thở thêm trên máy thở cơ học.

Chứng ngưng thở của tình trạng phát triển chưa hoàn chỉnh sẽ hết được không?

Khi em bé của quý vị lớn hơn, hoạt động thở sẽ trở nên đều đặn hơn. Thời gian này ở mỗi em bé khác nhau lại khác nhau. Thông thường, chứng ngưng thở của tình trạng phát triển chưa hoàn chỉnh trở nên đỡ hơn hay hết được sớm nhiều trước khi em bé đạt đến đủ ngày đủ tháng của mình. Loại caffeine được sử dụng để điều trị chứng ngưng thở thường được ngưng dùng trước khi em bé về nhà.

Em bé của tôi có phải ở lại trong bệnh viện cho tới khi chứng ngưng thở hoàn toàn hết hẳn không?

Hầu hết các em nhỏ đã hết bị chứng ngưng thở từ trước khi về nhà. Em bé của quý vị sẽ cần ở lại trong bệnh viện cho tới khi chứng ngưng thở đã chấm dứt.

Sau khi chứng ngưng thở đã khỏi, nó sẽ quay trở lại không?

Chứng ngưng thở của tình trạng phát triển chưa hoàn chỉnh là kết quả của tình trạng non nớt. Khi em bé trưởng thành, chứng ngưng thở hết đi và sẽ không quay trở lại. Nếu em bé có các cơn ngưng thở lâu sau khi chứng ngưng thở đã khỏi, thì nó không phải là bị gây nên bởi chứng ngưng thở của tình trạng phát triển chưa hoàn chỉnh. Tất cả các em bé đều có hiện tượng thở không đều, việc các em ngưng thở trong vài giây đồng hồ khi đang ngủ là chuyện bình thường. Điều này là bình thường. Nếu các triệu chứng ngưng thở tái diễn, thì đó là do vấn đề nào đó khác và cần được trao đổi với bác sĩ của em bé của quý vị. Điều này là không thường gặp.

Có phải chứng ngưng thở của tình trạng phát triển chưa hoàn chỉnh là liên quan đến Sudden Infant Death Syndrome (SIDS) không?

Không, đây là hai vấn đề hoàn toàn khác. Hầu hết các em bé chết vì SIDS là còn nhỏ và **được sinh đủ tháng** và có một quá trình sơ sinh bình thường. Các em bé đã cần được chăm sóc sơ sinh tích cực vì bất kỳ lý do nào, sẽ có nguy cơ bị SIDS hơi cao hơn so với các em bé khác. Chứng ngưng thở của tình trạng phát triển chưa hoàn chỉnh không làm tăng nguy cơ em bé bị SIDS. Trước khi em bé của quý vị được xuất viện về nhà, xin hãy đảm bảo là quý vị biết về và đã đọc các thông tin về những thứ quý vị có thể làm để giảm nguy cơ bị SIDS cho em bé của quý vị.

Để biết thêm thông tin

Bác sĩ, y tá hay người quản lý việc chăm sóc của em bé của quý vị luôn có để trả lời các câu hỏi của quý vị.

The Royal Women's Hospital

Newborn Intensive Care Unit
Góc Đường Flemington và Phố Grattan
Parkville VIC 3052

Điện thoại: (03) 8345-3400

Trang mạng: www.thewomens.org.au

The Women's là một bệnh viên không hút thuốc lá. Để biết thêm thông tin và được hỗ trợ, hãy truy cập trang mạng www.quit.org.au

Disclaimer The Royal Women's Hospital does not accept any liability to any person for the information or advice (or use of such information or advice) which is provided in this fact sheet or incorporated into it by reference. We provide this information on the understanding that all persons accessing it take responsibility for assessing its relevance and accuracy. Women are encouraged to discuss their health needs with a health practitioner. If you have concerns about your health, you should seek advice from your health care provider or if you require urgent care you should go to the nearest hospital Emergency Department. © The Royal Women's Hospital, December 2010